

บทที่ 2

ระเบียบวิธีวิจัย

สำหรับการศึกษามีส่วนร่วมของประชากรในการจัดการป่าชุมชน: ศึกษาเฉพาะกรณีโครงการพัฒนาพื้นที่ป่าขุนแม่กวัง อำเภอคอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ได้มีการกำหนดวิธีวิจัย โดยเริ่มจากการกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย นิยามตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย และการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง รวมถึงวิธีการเลือกกรณีตัวอย่าง เพื่อให้ได้จำนวนกรณีตัวอย่างที่เหมาะสม ดังนี้

2.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป และเป็นประชากรในพื้นที่ของโครงการพัฒนาพื้นที่ป่าขุนแม่กวัง ตามแนวพระราชดำริ ซึ่งเป็นหมู่บ้านที่ถูกล้อมรอบด้วยป่าทั้งหมด ในอำเภอคอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมีตำบลที่อยู่ในพื้นที่โครงการทั้งหมด 4 ตำบล ได้แก่ ตำบลหลวงเหนือ ตำบลแม่โป่ง ตำบลป่าเมี่ยง และ ตำบลเทพเสด็จ โดยมีจำนวนครัวเรือนดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนครัวเรือนที่อยู่ในโครงการพัฒนาพื้นที่ป่าขุนแม่กวัง อำเภอคอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

ตำบล	หมู่ที่	บ้าน	ครัวเรือนที่มีในหมู่บ้าน
หลวงเหนือ	1	ป่าสักงาม	89
แม่โป่ง	1	ตลาดขี้เหล็ก	54
	8	แม่ฮ่องไคร้	77
ป่าเมี่ยง	1	ปางน้ำฤ	50
	2	ห้วยม้อ	147
	3	แม่หวาน	127

(ยังมีต่อ)

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ตำบล	หมู่ที่	บ้าน	ครัวเรือนที่มีในหมู่บ้าน
	4	โป่งกุ่ม	287
	5	ปางแดง	135
	6	โป่งสามัคคี	135
เทพเสด็จ	1	ป่าบง	44
	2	น้ำโค้ง	74
	3	ป่าป่าน	77
	4	แม่ดอน	65
	5	พงษ์ทอง	46
	6	ดง	59
	7	ปางไฮ	87
	8	ปางกำแพงหิน	53
รวม	17		1,606

ที่มา: เอกสาร โครงการสำรวจข้อมูลชุมชน ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ป่าขุนแม่-
กวาง ศูนย์การศึกษาพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. 2542

2.1.2 ขนาดของตัวอย่างและวิธีเลือกตัวอย่าง

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดขนาดของตัวอย่างและวิธีเลือกตัวอย่าง ดังนี้

2.1.2.1 ขนาดของตัวอย่าง

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างอย่างต่ำที่เหมาะสมต่อการ
คำนวณจำนวน 600 ครัวเรือน ซึ่งสามารถให้ข้อมูลที่มีความเชื่อมั่นทางด้านสถิติ ในระดับความเชื่อมั่น 95
หรือระดับนัยสำคัญที่ .05

2.1.2.2 วิธีเลือกตัวอย่าง

ผู้วิจัยใช้การเลือกกรณีตัวอย่างด้วยวิธีสุ่มแบบสองขั้นตอน(two-stage sampling) คือ
ขั้นที่ 1 เป็นการเลือกหมู่บ้านตัวอย่างด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย โดยเลือกตำบลละ 1
หมู่บ้าน แต่ตำบลป่าเมี่ยงและตำบลเทพเสด็จมีจำนวนหมู่บ้านมากกว่า ตำบลลวงเหนือ และตำบลแม่โป่ง
จึงเลือกมาตำบลละ 2 หมู่บ้าน ดังนั้นจึงได้หมู่บ้านตัวอย่างทั้งหมด 6 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่บ้านป่าสักงาม

ตำบลลวงเหนือ หมู่บ้านตลาดขี้เหล็ก ในตำบลแม่โป่ง หมู่บ้านโป่งกุ่ม และหมู่บ้านโป่งสามัคคี ในตำบลป่าเมี่ยง หมู่บ้านปางไฮ และหมู่บ้านพงษ์ทอง ในตำบลเทพเสด็จ

ขั้นที่ 2 เป็นการเลือกกรณีตัวอย่างด้วยวิธีบังเอิญจากทุกครัวเรือนของหมู่บ้านตัวอย่าง โดยเลือกตัวแทนครัวเรือนที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไปคนแรกที่พบที่สามารถให้ข้อมูลได้ ซึ่งพบว่า มีครัวเรือนที่ไม่มีผู้ที่สามารถให้ข้อมูลได้อยู่ในบ้าน และมีครัวเรือนที่ไม่เข้าข่าย เช่น ผู้อยู่อาศัยย้ายออกหมดแล้วแต่ไม่แจ้งยกเลิก หรือบ้านบางหลังเป็นเพียงบ้านพักตากอากาศ เป็นต้น ดังนั้นภายหลังจากที่ สัมภาษณ์และบรรณาธิกรแล้วมีแบบสอบถามสมบูรณ์เพื่อการวิเคราะห์เพียง 600 ชุด ดังปรากฏรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนกรณีตัวอย่างของการศึกษา

ตำบล	หมู่บ้าน	จำนวนครัวเรือน	จำนวนตัวอย่างภายหลังบรรณาธิกรข้อมูล
ลวงเหนือ	ป่าสักงาม	89	72
แม่โป่ง	ตลาดขี้เหล็ก	54	48
ป่าเมี่ยง	โป่งกุ่ม	287	260
	โป่งสามัคคี	135	115
เทพเสด็จ	ปางไฮ	87	63
	พงษ์ทอง	46	42
รวม		698	600

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสัมภาษณ์สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นหัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนครัวเรือน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

แบบสัมภาษณ์หัวหน้าครัวเรือน ประกอบด้วยสาระสำคัญ ดังนี้

- ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล
- ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม
- ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับป่าชุมชน
- ส่วนที่ 4 คำถามเกี่ยวกับเจตคติเกี่ยวกับการจัดการป่าชุมชน
- ส่วนที่ 5 คำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการป่าชุมชน

2.3 การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ก่อนที่จะนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นจากแนวคิดเชิงทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องไปเก็บข้อมูลในพื้นที่ที่ทำการศึกษ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดสอบกับประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านแม่หวาน ตำบลป่าเมี่ยง อำเภอคอยสะเกิด จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งไม่ได้ตกเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 30 ราย แล้วนำข้อมูลที่ได้มาทดสอบความยากง่ายและอำนาจจำแนกรายข้อของข้อคำถามความรู้เกี่ยวกับป่าชุมชน โดยพิจารณาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนก รวมทั้งทดสอบความเชื่อถือได้รายข้อของข้อคำถามเจตคติเกี่ยวกับการจัดการป่าชุมชน ด้วยค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาช จากนั้นจึงปรับปรุงแบบสอบถามเพื่อให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นก่อนนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลจริงกับกลุ่มตัวอย่าง

ผลการทดสอบความยากง่ายและอำนาจจำแนกครั้งที่ 1 (ตารางที่ 17 ภาคผนวก ข) พบว่ามีข้อคำถามเกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับป่าชุมชนผ่านเกณฑ์การทดสอบความยากง่ายและอำนาจจำแนกเพียง 6 ข้อ จากข้อคำถามทั้งหมดจำนวน 21 ข้อ ผู้วิจัยจึงตัดข้อคำถามที่ไม่ผ่านเกณฑ์ออกไป แล้วคิดข้อคำถามขึ้นมาใหม่อีก 9 ข้อ รวมข้อคำถามเดิมที่ผ่านเกณฑ์เป็น 15 ข้อ จากนั้นนำไปทดสอบอีกครั้งกับประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านปางน้ำดู ตำบลป่าเมี่ยง อำเภอคอยสะเกิด ซึ่งไม่ได้ตกเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ เช่นกัน และหลังจากทำการทดสอบแบบสอบถามอีกครั้ง (ตารางที่ 18 ภาคผนวก ข) พบว่า มีข้อคำถามที่ผ่านเกณฑ์การทดสอบความยากง่ายและอำนาจจำแนก 9 ข้อ ผู้วิจัยจึงตัดข้อคำถาม 6 ข้อที่ไม่ผ่านเกณฑ์ออกไป จึงเหลือข้อคำถามที่ใช้ในการศึกษาเพียง 9 ข้อ

ส่วนผลการทดสอบความเชื่อมั่นของข้อคำถามเจตคติเกี่ยวกับการจัดการป่าชุมชนนั้น (ตารางที่ 19 ภาคผนวก ข) ปรากฏว่าข้อคำถามที่เหมาะสมที่มีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้มีจำนวน 15 ข้อจากข้อคำถามทั้งหมด 19 ข้อ

2.4 ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาโครงการพัฒนาพื้นที่ป่าชุมชนแม่กวง โดยเฉพาะในบริเวณพื้นที่อำเภอคอยสะเกิด เนื่องจากว่าเป็นอำเภอที่อยู่ใกล้เขื่อนแม่กวงอุดมธาราที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงดำริให้สร้างขึ้น ดังนั้นหากชุมชนที่อาศัยอยู่ใกล้เขื่อนแม่กวงจะได้เลขค่อกระบวนการจัดการป่าชุมชน อาจสร้างผลกระทบต่อคุณภาพลุ่มน้ำกวงได้ ผู้วิจัยจึงมุ่งศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชากรในโครงการพัฒนาพื้นที่ป่าชุมชนแม่กวงเท่านั้น

2.5 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาการมีส่วนร่วมของประชากรในการจัดการป่าชุมชน: ศึกษาเฉพาะกรณี โครงการพัฒนาพื้นที่ป่าขุนแม่กวง อำเภอคอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้ทำการนิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้องไว้ดังนี้

ป่าชุมชน หมายถึง พื้นที่ป่าในหมู่บ้านตาม โครงการพัฒนาพื้นที่ป่าขุนแม่กวง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในพื้นที่อำเภอคอยสะเก็ด ที่มีการจัดการและกิจกรรมที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์ ป่า ปู ป้องกัน และรักษา ตลอดจนการใช้ประโยชน์จากป่าชุมชน

โครงการพัฒนาพื้นที่ป่าขุนแม่กวง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ หมายถึง โครงการที่เกิดขึ้นจากกระแสพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เพื่อให้ประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ป่าขุนแม่กวง คือ ตำบลลวงเหนือ ตำบลเชิงคอย ตำบลแม่โป่ง และตำบลป่าเมี่ยง อำเภอคอยสะเก็ด และตำบลห้วยแก้ว กิ่งอำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ ได้มีการจัดการในการใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสมและยั่งยืน

การมีส่วนร่วมในการจัดการป่าชุมชน หมายถึง พฤติกรรมของประชาชนในหมู่บ้านที่อยู่ในโครงการพัฒนาพื้นที่ป่าขุนแม่กวง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่มีส่วนร่วมในการจัดการและกิจกรรมต่าง ๆ ในป่าชุมชน โดยมีส่วนร่วมในขั้นตอนต่างๆ ตั้งแต่การตัดสินใจ การดำเนินงาน การรับผลประโยชน์ และการประเมินผล

กิจกรรมในการจัดการป่าชุมชน หมายถึง กิจกรรมจากป่าชุมชนที่ทำให้ประชากรในพื้นที่มีอาชีพ มีอาหาร รวมถึงการอนุรักษ์ผ่านกิจกรรม เพื่อก่อให้เกิดความยั่งยืนของทรัพยากรที่มีอยู่ในป่าของหมู่บ้านในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ป่าขุนแม่กวง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

กลุ่มอนุรักษ์ลุ่มน้ำแม่กวง หมายถึง องค์กรของชุมชนในแถบลุ่มน้ำแม่กวง ที่รวมตัวกัน โดยมีตัวแทนจากแต่ละชุมชน ชุมชนละ 3-5 คน เป็นองค์กรที่มีเป้าหมายเพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรที่อยู่โดยรอบหมู่บ้านของตน มีการติดต่อกันอย่างต่อเนื่อง เพื่อปรึกษาหารือในปัญหาของชุมชนหนึ่งที่อาจส่งผลกระทบต่อชุมชนใกล้เคียง

2.6 นิยามตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาการมีส่วนร่วมของประชากรในการจัดการป่าชุมชน: ศึกษาเฉพาะกรณี โครงการพัฒนาพื้นที่ป่าขุนแม่กวง อำเภอคอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ นั้นผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรตาม 1 ตัว และตัวแปรอิสระ 11 ตัว โดยได้ให้นิยามและการวัดแปร ดังนี้

2.6.1 ตัวแปรตาม

ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการป่าชุมชน หมายถึง ระดับของการเข้าไปมีส่วนร่วมของประชากรในโครงการพัฒนาพื้นที่ป่าชุมชนแมกวางใน 4 ขั้นตอน คือ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ตัวแปรดังกล่าวเป็นตัวแปรระดับอัตราส่วน โดยในที่นี้ผู้วิจัยจะวัดตัวแปรจากข้อคำถามในตอนที่ 5 ซึ่งประกอบด้วยคำถามย่อยทั้งหมด 20 ข้อ และมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ไม่เคย	ให้	0	คะแนน
บางครั้ง	ให้	1	คะแนน
บ่อยครั้ง	ให้	2	คะแนน
ทุกครั้ง	ให้	3	คะแนน

ดังนั้นมาตรวัดระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการป่าชุมชน จึงมีคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 0 คะแนน และคะแนนสูงสุดเท่ากับ 60 คะแนน

2.6.2 ตัวแปรอิสระ

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้แบ่งตัวแปรอิสระเป็น 3 กลุ่มปัจจัย คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม และปัจจัยทางจิตวิทยา ดังนี้

2.6.2.1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และระยะเวลาที่อยู่อาศัยในท้องถิ่น มีรายละเอียดดังนี้

- 1) เพศ หมายถึง เพศของผู้ให้สัมภาษณ์ เป็นการวัดตัวแปรระดับกลุ่ม โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ
 - เพศชาย
 - เพศหญิง
- 2) อายุ หมายถึง อายุเต็มของผู้ให้สัมภาษณ์ นับจากวันคล้ายวันเกิดครั้งสุดท้าย ก่อนวันที่ให้สัมภาษณ์ เป็นการวัดตัวแปรระดับอัตราส่วน
- 3) สถานภาพในครัวเรือน หมายถึง บทบาทและหน้าที่ของผู้ให้สัมภาษณ์ที่แสดงออกในครอบครัว เป็นการวัดตัวแปรระดับกลุ่ม ซึ่งแบ่งเป็นกลุ่ม ได้ดังนี้
 - หัวหน้าครัวเรือน
 - สมาชิกครัวเรือน เช่น ภรรยาสามี บุตรหรือหลาน เป็นต้น
- 4) ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ให้สัมภาษณ์ เป็นการวัดตัวแปรระดับอัตราส่วน

5) ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในท้องถิ่น หมายถึง ระยะเวลาที่ผู้ให้สัมภาษณ์อาศัยอยู่ในหมู่บ้านที่อยู่ในปัจจุบัน นับตั้งแต่มาอยู่ครั้งแรกจนถึงวันก่อนให้สัมภาษณ์เป็นเวลาต่อเนื่องกันไป และเป็นการวัดตัวแปรระดับอัตราส่วน

2.6.2.2 ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ อาชีพ รายได้ ลักษณะการถือครองที่ดิน และการเป็นสมาชิกกลุ่ม มีรายละเอียดดังนี้

1) อาชีพ หมายถึง ประเภทหรือชนิดของงานที่ผู้ให้สัมภาษณ์ใช้เวลาทำเป็นส่วนใหญ่ ในที่นี้ผู้วิจัยได้สอบถามผู้ที่เกี่ยวข้องทำให้ทราบว่าอาชีพของประชากรใน โครงการพัฒนาพื้นที่ป่าขุนแม่กวง เป็นการวัดตัวแปรระดับกลุ่ม ซึ่งสามารถแบ่งเป็นกลุ่มได้ดังนี้

- อาชีพในภาคเกษตรกรรม เช่น เกษตรกรรม การประมง
- อาชีพนอกภาคเกษตรกรรม เช่น ค้าขาย รับจ้าง เป็นต้น
- กลุ่มผู้ไม่ได้ประกอบอาชีพใด เช่น ผู้สูงอายุ ผู้ว่างงาน แม่บ้าน เป็นต้น

2) รายได้ หมายถึง รายได้ต่อปีของครัวเรือน ที่ได้รับจากเงินเดือน หรือค่าจ้างจากการทำงาน รวมทั้งการขายพืชผลทางการเกษตร และการเก็บของป่ามาขาย หรือรายได้จากป่าชุมชนทางอื่นๆ ที่ผู้ให้สัมภาษณ์ได้รับ เป็นการวัดตัวแปรระดับอัตราส่วน

3) ลักษณะการถือครองที่ดิน หมายถึง ประเภทของที่ดินทำกินของผู้ให้สัมภาษณ์ที่ใช้ในการเกษตร เช่น ทำนา ทำสวน ทำไร่ เลี้ยงสัตว์ เป็นต้น เป็นการวัดตัวแปรระดับกลุ่ม โดยแบ่งเป็นกลุ่ม ดังนี้

- ที่ดินเป็นของตนเอง
- ที่ดินเช่าจากผู้อื่นทั้งหมด
- ทำฟรีในที่ดินผู้อื่น
- หลายลักษณะรวมกัน

4) จำนวนการเป็นสมาชิกกลุ่มในชุมชน หมายถึง การเป็นสมาชิกของกลุ่มในชุมชน ที่ชุมชนได้ทำการจัดตั้งขึ้นแล้วกำหนดให้ประชากรในพื้นที่รับผิดชอบและดูแลหน้าที่นั้นๆ ซึ่งประชากรในพื้นที่หนึ่งคนอาจเป็นสมาชิกกลุ่มได้หลายกลุ่ม เช่น ไม่เป็นสมาชิกกลุ่มใดๆ หรือเป็นสมาชิกกลุ่มอนุรักษ์ลุ่มน้ำแม่กวง กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเยาวชน กลุ่มอาสาสมัครประจำหมู่บ้าน เป็นต้น ในที่นี้เป็น การวัดตัวแปรระดับอัตราส่วน

2.6.2.3 ปัจจัยทางจิตวิทยา ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับป่าชุมชน และเจตคติเกี่ยวกับการจัดการป่าชุมชน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) ความรู้เกี่ยวกับป่าชุมชน หมายถึง การระลึกรู้ในข้อเท็จจริง เหตุการณ์ และ ข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวกับป่าชุมชน ที่ได้รับจากประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อมของผู้ตอบ แบบสอบถามเอง เป็นการวัดตัวแปรระดับช่วง โดยผู้วิจัยวัดตัวแปรจากข้อคำถามในส่วนที่ 3 ซึ่ง ประกอบด้วยข้อคำถามย่อย 9 คำถาม และผู้วิจัยกำหนดคำตอบ 2 คำตอบคือ ใช่ และ ไม่ใช่ โดยให้คะแนน คำตอบดังนี้

คำตอบที่ผิด ให้ 0 คะแนน

คำตอบที่ถูก ให้ 1 คะแนน

ดังนั้น มาตรการวัดความรู้เกี่ยวกับป่าชุมชน จึงมีคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 0 และ คะแนนสูงสุดเท่ากับ 9 คะแนน

2) เจตคติเกี่ยวกับการจัดการป่าชุมชน หมายถึง ความรู้สึกนึกคิด ความคิดเห็น ของชาวบ้านที่มีต่อการจัดการป่าชุมชน ผู้วิจัยวัดตัวแปรจากข้อคำถามในส่วนที่ 4 ซึ่งประกอบด้วยข้อ คำถามย่อย 15 คำถาม เป็นการวัดตัวแปรระดับช่วง โดยผู้วิจัยกำหนดคำตอบออกเป็น 5 ระดับ คือ ไม่เห็น ด้วยอย่างยิ่ง ไม่เห็นด้วย ไม่แน่ใจ เห็นด้วย และ เห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยข้อคำถามมีทั้งความหมายเชิงบวก และเชิงลบ โดยมีเกณฑ์ให้คะแนนดังนี้

ข้อที่มีความหมายเชิงบวก

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ให้ 1 คะแนน

ไม่เห็นด้วย ให้ 2 คะแนน

ไม่แน่ใจ ให้ 3 คะแนน

เห็นด้วย ให้ 4 คะแนน

เห็นด้วยอย่างยิ่ง ให้ 5 คะแนน

ข้อที่มีความหมายเชิงลบ

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ให้ 5 คะแนน

ไม่เห็นด้วย ให้ 4 คะแนน

ไม่แน่ใจ ให้ 3 คะแนน

เห็นด้วย ให้ 2 คะแนน

เห็นด้วยอย่างยิ่ง ให้ 1 คะแนน

ดังนั้น มาตรการวัดเจตคติเกี่ยวกับการจัดการป่าชุมชน จึงมีคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 15 และคะแนนสูงสุดเท่ากับ 75 คะแนน

2.7 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลของการศึกษามีส่วนร่วมของประชากรในการจัดการป่าชุมชน: ศึกษาเฉพาะกรณีโครงการพัฒนาพื้นที่ป่าขุนแม่กวาง อำเภอค้อยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ มีรายละเอียดดังนี้

1. วิเคราะห์ลักษณะทั่วไปของปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมของประชากร ปัจจัยทางจิตวิทยาและระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการป่าชุมชนของประชากร ด้วยการแจกแจงความถี่ (frequency) ค่าอัตราร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (mean) ค่าสูงสุด (maximum) และ/หรือค่าต่ำสุด (minimum) ตามระดับการวัดของตัวแปร

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระ โดยแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

2.1 การวิเคราะห์การแปรผันสองทาง (bivariate analysis) โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยแบบง่าย (Simple Regression Analysis) เพื่อแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรภายใต้ปัจจัยทางประชากร ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม และภายใต้ปัจจัยทางจิตวิทยา กับระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการป่าชุมชนของประชากร ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

2.2 การวิเคราะห์การแปรผันหลายทาง (multivariate analysis) เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม 1 ตัวกับตัวแปรอิสระมากกว่า 1 ตัว โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุ (Multiple Regression Analysis) เพื่อศึกษาว่าตัวแปรอิสระตัวใดบ้างสามารถอธิบายการแปรผันของการมีส่วนร่วมในการจัดการป่าชุมชนของประชากรได้ดีเพียงใด เมื่อควบคุมตัวแปรอิสระอื่นๆ แล้ว นอกจากนั้นยังทราบว่าตัวแปรอิสระทุกตัวสามารถร่วมกันอธิบายการแปรผันของการมีส่วนร่วมได้เท่าใด ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 จากนั้นใช้การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุขั้นคอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อหาสมการถดถอยที่สามารถอธิบายการแปรผันของการมีส่วนร่วมได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด และเพื่อให้ทราบว่าตัวแปรใดบ้างสามารถเพิ่มอำนาจการอธิบายการแปรผันของการมีส่วนร่วมได้มากน้อยเพียงใดที่ระดับนัยสำคัญ .05